

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOFIZYCZNEGO
W ROKU 2021

Informacje ogólne

W dniu 18.02.2021 roku w warunkach trwania pandemii COVID-19 odbyło się Walne Zebranie Polskiego Towarzystwa Geofizycznego w trybie on-line. Wymagało ono podjęcia znacznego wysiłku organizacyjnego, któremu ustępujący Zarząd Towarzystwa w pełni podolał. Walne Zebranie Towarzystwa wybrało w głosowaniu tajnym z wykorzystaniem platformy WZA (<http://wza.com.pl/>) Zarząd Główny oraz Główną Komisję Rewizyjną. Przeprowadzono także dyskusję ogólną obejmującą plan pracy Towarzystwa na okres 2021-2024, w tym dotyczący upowszechniania wiedzy, czasopisma *Przegląd Geofizyczny*, finansów oraz spraw organizacyjnych. W roku 2021 odbyły się ponadto 3 zebrania nowo wybranego Zarządu w formule zdalnej oraz jedno w formie tradycyjnej. Prace Zarządu Głównego jak i Oddziałów były bardzo utrudnione z uwagi na trwającą od 2020 roku sytuację pandemiczną. W roku 2021 wykorzystano dofinansowanie uzyskane wcześniej ze strony Ministerstwa Edukacji i Nauki na organizację dwóch konferencji: w Oddziale Pomorskim i w Oddziale Wrocławskim. Nie otrzymaliśmy natomiast dofinansowania do naszego czasopisma, co spowodowało trudną sytuację materialną Towarzystwa i wpłynęło na wprowadzenie przez Zarząd Główny zmian w polityce finansowej.

W końcu 2021 r. Polskie Towarzystwo Geofizyczne liczyło 282 członków, w tym 13 honorowych. Liczba członków w stosunku do roku 2020 zmniejszyła się o 32 osoby. Spowodowane to zostało usunięciem z grona członków Towarzystwa osób nie płacących składek. W 2021 r. w poczet Towarzystwa przyjęto 3 nowych kandydatów.

W 2021 roku odeszli na zawsze: mgr Tadeusz Celmer, mgr inż. Andrzej Dancewicz, prof. dr hab. inż. Grzegorz Janik, dr Urszula Kossowska-Cezak, doc. dr hab. Sławomir Maj, dr Jacek Piasecki, prof. dr hab. Leszek Marian Starkel, prof. dr hab. Gabriel Wójcik.

Zarząd Główny wybrany na kadencję 2021-2024:

Prezes - prof. dr hab. Rajmund Przybylak

Wiceprezes - prof. dr hab. Joanna Wibig

Wiceprezes - dr hab. Krystyna Bryś

Sekretarz Generalny - dr Wojciech Ożga

Skarbnik - dr hab. Agnieszka Wypych

Członek Prezydium - doc. dr Alfred Dubicki

Członek Prezydium - dr hab. Ewa Łupikasza, prof. UŚ

Członek Prezydium - prof. dr hab. Zbigniew Czechowski

Członek Zarządu - dr hab. Andrzej Araźny, prof. UMK

Członek Zarządu - dr hab. inż. Bogdan Chojnicki, prof. UPP

Członek Zarządu - dr Krzysztof Bartoszek

Sekretariat - mgr Anna Popkowska

Księgowa: Janina Warpechowska

Główna Komisja Rewizyjna:

Przewodnicząca - mgr Magdalena Bogucka

Członek Komisji - prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak

Członek Komisji - dr inż. Renata Kuśmierk-Tomaszewska

Członek Komisji - dr hab. Jacek Leśny

Członek Komisji - prof. dr hab. Mirosław Miętus

Przewodniczący Oddziałów Towarzystwa:

Oddział Bałtycki – Mirosław Miętus.

Oddział Katowicki – Ewa Łupikasza.

Oddział Krakowski – Danuta Limanówka.

Oddział Lubelski – Agnieszka Krzyżewska.

Oddział Łódzki – Joanna Wibig.

Oddział Pomorski – Andrzej Araźny.

Oddział Poznański – Bogdan Chojnicki.

Oddział Warszawski – Wojciech Ożga.

Oddział Wrocławski – Krystyna Bryś.

Oddział Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej – Anna Odzimek.

Sekcja Meteorologiczna – Joanna Wibig.

Podstawowe formy działania

Działalność Polskiego Towarzystwa Geofizycznego była realizowana zgodnie ze statutem, wskazaniem Walnego Zgromadzenia z 2021 roku oraz ustaleniami Zarządu Głównego i jego Prezydium. W zakresie upowszechniania wiedzy zorganizowano konferencje: Oddział Pomorski – konferencję „Polar Climate and Environmental Change in the Last Millennium”, Toruń, 30.08-1.09. 2021 r, w sposób hybrydowy, Oddział Wrocławski – II Międzynarodową Konferencję „Meteorologia, Hydrologia, Ochrona środowiska, Gospodarka wodna, Żegluga – badania naukowe i problemy”, Wrocław, 24-25.11. 2021 r., on-line.

Ponadto Polskie Towarzystwo Geofizyczne oraz Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery Uniwersytetu Wrocławskiego zorganizowały *Trzecie Warsztaty Geofizyczne Programowanie w środowisku R.*

Mimo braku wsparcia finansowego ze strony MEiN ukazywało się regularnie czasopismo *Przegląd Geofizyczny*. Przy dużym wkładzie pracy Jerzego Szkutnickiego prowadzone były działania nad przygotowaniem do druku kroniki Ryszarda Girgusia pt. „*Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych wydarzeniach hydrologicznych i meteorologicznych na ziemiach polskich w latach 1601-1920*”. Materiał składający się na kronikę R. Girgusia obejmuje przedmowę, wprowadzenie, 1579 wydarzeń i zjawisk ekstremalnych, indeks nazw geograficznych oraz zestawienie źródeł. Całość została już opublikowana w formie elektronicznej i jest dostępna pod linkiem <https://www.imgw.pl/badania-nauka/publikacje-ksiazkowe/wyjatki-ze-zrodel-historycznych-o-nadzwyczajnych-zjawiskach>. Natomiast wersja papierowa ukaże się w przyszłym tygodniu. Obydwie wersje wydawnictwa zostały przygotowane we współpracy z IMGW-PIB.

Z uwagi na brak dotacji zewnętrznych na prowadzenie działalności wydawniczej Towarzystwa oraz bieżące potrzeby organizacyjne zmianie uległa polityka finansowa. Dane dotyczące finansów Towarzystwa będą przedstawione w sprawozdaniu finansowym.

Sytuacja materialna

Towarzystwo w roku 2021 nie otrzymało dofinansowania ze strony Ministerstwa Edukacji i Nauki na działalność wydawniczą. Otrzymane w 2020 roku środki na organizację konferencji naukowych we Wrocławiu i Toruniu w części zostały wykorzystane w roku 2021. Z uwagi na nieregularność wpływów składek członkowskich, przy jednoczesnej konieczności ponoszenia kosztów bieżących Zarząd Główny podjął decyzję o uporządkowaniu sytuacji finansowej Towarzystwa i jego oddziałów. Zalecono m.in. dokonywanie wpłat składek członkowskich na konto bankowe Towarzystwa przed rozpoczęciem kolejnego roku, co umożliwi odpowiednie

planowanie wydatków. Jednocześnie zwrócono się do skarbników w poszczególnych oddziałach z prośbą o bieżące monitorowanie wpływu składek członkowskich.

Organ Towarzystwa – kwartalnik Przegląd Geofizyczny

Przegląd Geofizyczny, mimo różnych przeszkód organizacyjnych i trudności finansowych, wydawany jest regularnie. Wynika to ze społecznego zaangażowania całego Komitetu Redakcyjnego i redaktorów tematycznych. Czasopismo jest wydawane w wersji cyfrowej oraz w miarę możliwości w wersji papierowej, która jest przeznaczona na wymianę zagraniczną, do bibliotek krajowych, na życzenie autorów artykułów i do wolnej sprzedaży. Wersja internetowa archiwalnych numerów dostępna jest na stronie internetowej Towarzystwa od 1991 roku. Czasopismo znajduje się w bazach cytowań POL-index i Scopus. Każdego roku zakupuje się indeksy DOI oraz system antyplagiatowy.

W skład Komitetu Redakcyjnego wchodzi:

redaktor naczelny - prof. dr hab. Zbigniew Czechowski,

zastępca redaktora naczelnego - prof. dr hab. Joanna Wibig,

redaktorzy tematyczni: dr hab. Artur Magnuszewski, prof. UW, prof. dr hab. Barbara Popielawska, dr hab. Piotr Środa, prof. PAN, prof. dr hab. Janina Trepieńska, prof. dr hab. Joanna Wibig,

sekretarz redakcji - dr Krzysztof Bartoszek,

redaktor techniczny - Rafał Stepnowski.

Wszystkim osobom zaangażowanym w pracy Redakcji Przeglądu Geofizycznego składamy podziękowanie za ich ofiarną pracę. W skład Komitetu Naukowego Przeglądu wchodzi: prof. dr hab. Krzysztof Błażejczyk (IGiPZ PAN, przewodniczący); prof. Kazimierz Adamowski (University of Ottawa, Kanada); prof. Wojciech Grabowski (National Center for Atmospheric Research, Boulder, Colorado, USA); prof. dr hab. Jerzy Jaworski (emeryt, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB); prof. Andrzej Kijko (University of Pretoria, Republika Południowej Afryki); prof. Witold F. Krajewski (University of Iowa, USA); dr Przemysław Ligenza, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej-PIB; dr Jacek Majorowicz (University of Alberta, Edmonton, Kanada); prof. dr hab. Maciej Sadowski (Instytut Ochrony Środowiska).

Działalność Zarządu Głównego i Oddziałów PTGeof.

Zarząd Główny

W 2021 r. Zarząd Główny rozpoczął pracę w składzie wybranym na Walnym Zgromadzeniu Towarzystwa w dniu 18 lutego. W wyniku przeprowadzonych wyborów Prezesem Towarzystwa został Rajmund Przybylak. Pełny skład Zarządu podano wyżej. W roku 2021 zorganizowano 3 zebrania zdalne Zarządu w aplikacji Teams (4.03, 21.06 i 17.12) oraz zebranie w formie tradycyjnej (20.09). Zebrania były poświęcone sprawom organizacyjnym, wydawniczym i upowszechniania wiedzy. Podejmowano decyzje dotyczące gospodarki finansowej w trudnym okresie braku wsparcia ze źródeł zewnętrznych. Kontynuowane były końcowe prace redakcyjne nad kroniką R. Girgusia pt. „*Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych wydarzeniach hydrologicznych i meteorologicznych na ziemiach polskich w latach 1601- 1920*”. Prace te zostały zakończone, a cały materiał składający się z przedmowy, wprowadzenia, zgromadzonych i zredagowanych zjawisk, indeksu nazw geograficznych oraz wykorzystanych źródeł został przekazany do Redakcji IMGW-PIB, w celu przygotowania opracowania do druku w formie elektronicznej i papierowej. Jak wspomniano wcześniej elektroniczna wersja jest już dostępna na stronie IMGW-PIB. Zarząd Główny wspierał organizację konferencji naukowych, które przygotowywały Oddziały Wrocławski i Pomorski oraz Warsztatów Geofizycznych, które odbyły się w Karpaczu.

Oddziały PTGeof.

Oddział Bałtycki

Stan osobowy Oddziału Bałtyckiego na koniec 2021 roku wynosił 12 osób. Liczba aktywnych członków w okresie sprawozdawczym pozostała bez zmian. Środowiska naukowe regionu nadmorskiego są reprezentowane w Towarzystwie przez pracowników naukowych Uniwersytetu Gdańskiego, Instytutu Meteorologii i Gospodarki-PIB oraz Uniwersytetu Morskiego w Gdyni. Składki członkowskie płacone są regularnie. Działalność naukową Oddziału w bieżącym roku utrudniała sytuacja pandemiczna, niemniej jednak w 2021 roku zostało opublikowanych kilka publikacji naukowych z afiliacją Oddziału Bałtyckiego, w tym w międzynarodowym czasopiśmie International Journal of Climatology:

1. Marsz, A. A., Matuszko, D., Styszyńska, A. (2021). The thermal state of the North Atlantic and macro-circulation conditions in the Atlantic-European sector, and changes in sunshine duration in Central Europe. International Journal of Climatology: 1– 14
2. Marsz A.A., Styszyńska A., Bryś K., Bryś T., 2021. Role of internal variability of climate system in increase of air temperature in Wrocław (Poland) in the years 1951–

2018. *Quaestiones Geographicae* 40 (3), Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań :109–124

3. Marsz A.A., Styszyńska A., 2021, Intensywność cyrkulacji termohalinowej na Atlantyku Północnym a susze w Polsce, *Prace i Studia Geograficzne*, 66.(1): 63-80
4. Marsz A., Styszyńska A., 2021. Zmiany usłonecznienia rzeczywistego w Polsce i ich przyczyny (1966-2018). *Prace Geograficzne*, tom 165:. 23-52.

W 2021 Oddział nie zorganizował samodzielnie seminarium naukowego. Członkowie Oddziału Bałtyckiego wzięli udział w „*Trzecich Warsztatach Geofizycznych - Programowanie w środowisku R*”, organizowanych przez Polskie Towarzystwo Geofizyczne oraz Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery Uniwersytetu Wrocławskiego. Warsztaty odbyły się w Karpaczu w dniach 6-10 września 2021 r., a jednym z prowadzących zajęcia był pan dr Michał Marosz z IMGW-PIB, członek Oddziału Bałtyckiego Towarzystwa.

Oddział Katowicki

Oddział liczy 19 członków, z których 11 pozostaje realnie aktywnymi. Składki członkowskie są wpłacane na konto Towarzystwa. W 2021 roku odbyły się dwa seminaria naukowe oraz dwa spotkania zarządu Oddziału Towarzystwa. Oddział Katowicki zorganizował w dniu 9 kwietnia 2021 r. sesję naukową, podczas której wygłoszono 4 referaty:

- Prof. dr hab. Tadeusz Magiera: Zastosowania zintegrowanych metod geofizycznych do lokalizacji poziomów antropogenicznych w glebach terenów wielowiekowej działalności górnictwo-hutniczej.
- Dr hab. Iwona Stan-Kłeczek, prof. UŚ: Wykorzystanie metod geofizycznych do rozpoznania peryglacialnej pokrywy blokowej w obszarze górskim (Ztracené kameny, Sudety Wschodnie, Republika Czeska).
- Mgr Aleksandra Renc: Szkoła doktorska UŚ. Struktura przestrzenna powierzchniowej miejskiej wyspy ciepła w sezonie letnim na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskie Metropolii na podstawie danych satelitarnych LANDSAT.
- Mgr Dariusz Zajączkowski: Międzynarodowa Środowiskowa Szkoła Doktorska przy CSP. Zróżnicowanie promieniowania całkowitego w Sosnowcu w zależności od zachmurzenia i rodzajów chmur

Podczas spotkania Oddziału Towarzystwa w dniu 21 października 2021 r. mgr Dariusz Nawrocki wygłosił referat „*Relacje skalowania drgań skrętnych i translacyjnych – estymacja dla danych empirycznych i skorygowanych o wartość amplifikacji*”.

Członkowie Oddziału Katowickiego aktywnie uczestniczyli w 5 konferencjach naukowych i opublikowali 31 artykułów naukowych. Członkowie oddziału katowickiego PTGeof. współpracują z instytucjami badawczymi i uczelniami w Czechach, Niemczech, Luksemburgu, Finlandii i na Słowacji.

Oddział Krakowski

Obecnie oddział liczy 44 członków, w tym 3 honorowych. Do Sekcji Meteorologicznej należy 14 osób. Składki opłaca około 50% osób. Członkowie Krakowskiego Oddziału reprezentują ośrodki naukowe: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej-PIB, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Rolniczy, Uniwersytet Pedagogiczny, Uniwersytet Śląski, PAN oraz inne. W roku 2021 odbyło się 1 stacjonarne posiedzenie Zarządu Oddziału Krakowskiego i Komisji Rewizyjnej. Ze względu na trwającą pandemię COVID-19 pozostałe 3 zebrania Zarządu miały charakter zdalny, a miesięczne konsultacje z członkami Zarządu i Komisji Rewizyjnej odbywały się za pomocą internetu i telefonicznie. Z okazji Światowego Dnia Meteorologii i Światowego Dnia Wody, zostało zaplanowane seminarium. Z uwagi na nadzwyczajną sytuację chorobową jaka zaistniała na świecie, i stan epidemii w naszym kraju, przygotowane seminarium na 23 marca 2021 odbyło się na platformie komunikacyjnej Teams. Podczas seminarium wygłoszono referaty:

- Wanda Wilczyńska-Michalik, Marek Michalik – Rozproszenie plastiku w dolinie rzeki Ochotnicy.
- Zbigniew Ustrnul – Oscylacja Północnoatlantycka a temperatura powietrza w Europie i w Polsce.

Działalność naukowa Towarzystwa w roku 2021 przejawiała się poprzez ograniczone uczestnictwo członków Towarzystwa w konferencjach jedynie w formie zdalnej, na których prezentowano wyniki swoich badań. Tą drogą przekazywano informacje o postępach w działalności naukowej i zawodowej. Do września utrzymano zainicjowaną w 2013 r. stronę internetową Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Geofizycznego. Strona znajdowała się na prywatnym serwerze pod adresem www.ptgeof.pl. Członkowie Oddziału zachęceni byli do jej aktualizacji umieszczając tam swoje wyniki badań. Przy dużych ograniczeniach spotkań w dobie pandemii COVID-19, zaproponowana forma dyskusji i wymiany poglądów z zakresu szeroko pojętych zagadnień środowiska przyrodniczego, była dobrym i nowoczesnym rozwiązaniem. Z inicjatywy członków Oddziału udało się przeprowadzić proces cesji właściciela domeny z osoby prywatnej, użyczającej również

przestrzeń serwerową na Polskie Towarzystwo Geofizyczne. W wyniku zmiany w najbliższym czasie powinna powstać jednolita strona Towarzystwa z ujednoliconą szatą graficzną oraz łatwym dostępem zewnętrznym.

Oddział Lubelski

Oddział Lubelski PTGeof. na koniec 2021 roku liczył 22 członków, w tym dwóch honorowych. Składki członkowskie częściowo wpływały na główne konto Towarzystwa w Warszawie, a częściowo były opłacane u Skarbnika Oddziału. W związku z sytuacją pandemiczną działalność Oddziału w 2021 r. była ograniczona. Odbyły się dwa posiedzenie naukowe:

- 22.03.2021: *Zanieczyszczenie powietrza w uzdrowiskach polskich – problem gmin uzdrowiskowych oraz kuracjuszy*. Autor: dr hab. Magdalena Kuchcik (Pracownia Badania Oddziaływań Klimatu Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN),
- 28.09.2021: *Climate change indicators for the Israeli agriculture*. Autor mgr Giora Gerhstein (pracownik Israeli Met Service).

Oddział Lubelski był współorganizatorem XI Międzynarodowej Konferencji nt. Klimat pola uprawnego pt. “Susze atmosferyczne, glebowe i hydrologiczne w dobie zmian klimatu – znaczenie w kształtowaniu środowiska”, która odbyła się w formie on-line 22.10.2021 r. Uczestniczyło w niej około 30 naukowców z krajowych i zagranicznych ośrodków naukowych. Wygłoszono 8 referatów i zaprezentowano 8 posterów, których tematyka nawiązywała do zagadnienia suszy. W dniach 11-13 października członkowie Oddziału byli współorganizatorami geograficznych warsztatów terenowych dotyczących walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego Roztocza Środkowego zorganizowanych dla uczniów ZS nr 1 z Kozienic. W lokalnej prasie ukazały się wywiady oraz notatki dotyczące aktualnych i prognozowanych stanów pogody oraz jakości powietrza. Udzielono również wywiadów telewizyjnych i radiowych. Wzięto udział w materiale filmowym dotyczącym historii Obserwatorium Meteorologicznego UMCS na Placu Litewskim oraz postaci Prof. Włodzimierza Zinkiewicza, zrealizowanym dla Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej w Lublinie (kwiecień 2021). Dwukrotnie przeprowadzono warsztaty meteorologiczne w Obserwatorium Meteorologicznym UMCS na Placu Litewskim w Lublinie, w których wzięli udział uczniowie IX LO im. M. Kopernika w Lublinie (czerwiec 2021). Członkowie PTGeof z oddziału w Lublinie brali czynny udział w Światowym Dniu Mokradeł na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS w Lublinie (7 lutego 2020), Nocy Geografa (kwiecień 2021).

Oddział Łódzki

Oddział Łódzki Towarzystwa liczył w roku 2021 jedenastu członków. Działalność Oddziału była ograniczona ze względu na pandemię. Praca w trybie *on-line* nie sprzyjała organizowaniu imprez. Najaktywniejsze było Studenckie Koło Naukowe Geomonitoringu, które działa pod patronatem Oddziału Łódzkiego PTGeofiz. Razem ze studentami zorganizowano Obchody Światowego Dnia Meteorologii połączone z cyklicznym, internetowym konkursem fotograficznym pt. *Niebo i Ziemia – co się zachwyca?* Podczas tych obchodów wygłaszane były popularno-naukowe referaty, organizowane pokazy przyrządów meteorologicznych oraz konkurs wiedzy na temat klimatu. Członkowie Towarzystwa brali udział w corocznie organizowanym *Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki*, na których były wygłaszane referaty i pogadanki.

Oddział Pomorski

Obecnie oddział liczy 29 członków, w tym 1 honorowego. Członkowie Oddziału zamieszkują na obszarze czterech województw: kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego i wielkopolskiego. Składki członkowskie regularnie wpłaca około 50% członków.

Oddział Pomorski w 2021 r. z powodu pandemii Covid-19 odwołał część zebrań i imprez popularno-naukowych. Odbyły się tylko dwa wydarzenia zdalne na platformie MS Teams:

- 22 marca 2021 r. - odbył się tzw. „*III Dzień Atmosfery*” w Toruniu. Była to impreza popularyzująca wiedzę o meteorologii, klimatologii i synoptyce wśród uczniów szkół średnich. Wygłoszono dwa wykłady popularno-naukowe przez zaproszonych pracowników naukowych, w których udział wzięło ok. 250 uczniów. Wydarzenie odbyło się w ramach obchodów Światowego Dnia Meteorologii i Wody. Prof. dr hab. Waldemar Walczowski (Instytut Oceanologii PAN, Sopot) przedstawił wykład: „*Ocean a klimat - badania Instytutu Oceanologii PAN w Arktyce*”, natomiast prof. dr hab. Włodzimierz Marszelewski (Katedra Hydrologii i Gospodarki Wodnej, Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu) zaprezentował wykład „*Globalne i regionalne aspekty gospodarowania wodą*”.
- 17 grudnia 2021 r. - na posiedzeniu naukowym dr Longina Chojnacka-Ożga (SGGW Warszawa) przedstawiła referat: „*Słoje drzew jako proxy klimatyczne - jak ekstrapolować informację klimatyczna zawartą w słojach drzew?*”.

Oddział Pomorski był współorganizatorem konferencji pt.: „Polar Climate and Environmental Change in the Last Millennium”, która odbyła się w dniach 30.08.-1.09.2021 r. na UMK w Toruniu. W konferencji wzięło udział 44 uczestników z Polski, Rosji, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Szwecji, Islandii, Niemiec, Kanady, USA, Peru. Obrady odbyły się w 5 sesjach, zaproszono 6 wykładowców z zagranicy, wydano Książkę Abstraktów. Informacje dotyczące działalności Oddziału Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Geofizycznego są dostępne on-line na stronie internetowej Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMK w Toruniu (<https://www.geo.umk.pl/nauka/organizacje-naukowe/ptgeofiz/>).

Oddział Poznański

Obecnie oddział liczy 20 członków. Składki członkowskie wpłaciło około 70% osób. Oddział zorganizował jedno seminarium naukowe 29 marca 2021 roku, podczas którego Monika Różańska wygłosiła referat pt.: „Koncepcja, struktura oraz działanie ogólnopolskiej sieci obserwacji fenologicznej NATUROVIDO”. Członkowie Oddziału wzięli ponadto udział w konferencji „Drzew w zmieniającym się środowisku” zorganizowanej przez Instytut Dendrologii w Kórniku.

Oddział Warszawski

Obecnie oddział liczy 28 członków. Składki opłaciło około 55% członków. Zarząd oddziału zwraca uwagę na trudności związane z ograniczonymi możliwościami funkcjonowania w sytuacji pandemicznej. W roku 2021 odbyły się 3 zebrania Zarządu w formie on-line. Zorganizowano seminarium naukowe, podczas którego prof. dr hab. Bogdan Brzeziecki (SGGW) wygłosił referat pt.: „Następstwa zmian klimatu w ekosystemach leśnych”. Złożono kwiaty i zapalono znicze na grobach zmarłych w ostatnim czasie prof. Haliny Lorenc i dr Urszuli Kossowskiej-Cezak.

Oddział Wrocławski

Na koniec 2021 roku Wrocławski Oddział Towarzystwa liczył 57 członków, w tym 4 członków honorowych. Członkowie Oddziału w większości pochodzą z czterech instytucji naukowych: Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej-PIB oraz z Państwowego Instytutu Geologicznego-PIB.

Główną formą działalności Oddziału były organizowane posiedzenia naukowe, podczas których referenci przedstawiali wyniki swoich prac naukowych. W roku 2021, z racji sytuacji

epidemicznej, odbyły się 2 takie posiedzenia (wszystkie w formie zdalnej), podczas których zaprezentowano referaty naukowe. W spotkaniach brało udział od 17 do 48 osób. Posiedzenia stanowiły okazję do ożywionej dyskusji merytorycznej dotyczącej zagadnień poruszanych w prezentacjach. W posiedzeniach uczestniczyli doktoranci oraz grupy studentów Uniwersytetu Przyrodniczego i Uniwersytetu Wrocławskiego. Podczas seminariów naukowych wygłoszono referaty:

- Prof. dr hab. Andrzej Marsz: Północny Atlantyk a klimat Europy (i Polski)
- Dr inż. Andrzej Wdowikowski: Probabilistyczne modele opadów maksymalnych dla dorzecza górnej i środkowej Odry.

W roku sprawozdawczym 2021 członkowie Oddziału licznie uczestniczyli w konferencjach naukowych, zwłaszcza w tej, której współorganizatorem był Oddział Wrocławski. W dniach 24-25.11.2021 roku odbyła się współorganizowana przez Oddział Wrocławski PTGeofiz. II Międzynarodowej Konferencji „Meteorologia, Hydrologia, Ochrona środowiska, Gospodarka wodna, Żegluga – badania naukowe i problemy”, która pierwotnie miała się odbyć w 2020 roku we Wrocławiu. Konferencja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem o czym świadczy duża liczba uczestników (184 osoby w pierwszym dniu oraz 115 osób w drugim dniu). Łącznie wygłoszono 34 referaty, w tym 13 wystąpień, których autorami lub współautorami byli członkowie Oddziału Wrocławskiego Towarzystwa.

Oddział Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej

W skład Oddziału wchodzi 41 członków, w tym 2 członków honorowych. W minionym roku nie przyjęto nowych członków. Od 2021 roku składki opłacane są wyłącznie indywidualnymi wpłatami na konto bankowe PTGeof. Zorganizowano dwa spotkania: sesję naukową o profesorze Czesławie Białobrzskim oraz jedno seminarium. Z uwagi na warunki epidemiczne obydwie wydarzenia odbyły się za pośrednictwem Internetu. Podczas sesji „Profesor Czesław Białobrzski”, która odbyła się 12.10.2021 r. wygłoszono referaty:

- Dr Łukasz Mściślawski OP (Politechnika Wrocławska): „Czesław Białobrzski: okres kijowski – biografia”, „Rozwój naukowy i filozoficzny Czesława Białobrzskiego w okresie kijowskim”
- Dr Mariusz Mazurek (Instytut Filozofii i Socjologii PAN) „Czesław Białobrzski - fizyk i filozof”
- Prof. Jerzy Garbarczyk (Politechnika Warszawska) „Krótki szkic o Czesławie Białobrzskim”.

Zorganizowano także w dniu 23.11.2020 r. seminarium naukowe z referatem dr. hab. inż. Krzysztofa Pawlaka, prof. UR w Krakowie, pt. „Wpływ pól elektromagnetycznych na organizmy żywe”. Seminarium było współorganizowane z Instytutem Geofizyki PAN i odbyło się na platformie Zoom. Uczestniczyło w nim nieco ponad 40 osób.

Sekcja Meteorologiczna

Obecnie do sekcji należy 50 członków z Oddziałów Polskiego Towarzystwa Geofizycznego. Sekcja jest członkiem European Meteorological Society EMS (Europejskiego Towarzystwa Meteorologicznego), którego wiceprzewodniczącą jest Joanna Wibig.

Podsumowanie

Działalność Polskiego Towarzystwa Geofizycznego w roku 2021 była prowadzona na podstawie statutu towarzystwa oraz planu pracy przygotowanego przez Zarząd Główny i Zarządy Oddziałów. Zorganizowano 2 konferencje naukowe (w tym jedną międzynarodową) oraz Warsztaty Geofizyczne w Karpaczu. Kontynuowano przygotowywanie do druku kroniki R. Girgusia pt. „*Wyjątki ze źródeł historycznych o nadzwyczajnych zjawiskach meteorologicznych i hydrologicznych na ziemiach polskich w latach 1601-1920*”. W roku 2021 podjęto wstępne działania mające na celu zbudowanie odpowiedniej strategii wydawniczej Towarzystwa. Podjęto także działania mające na celu utworzenie nowej strony internetowej PTGeofiz., która umożliwi m.in. promocję *Przeglądu Geofizycznego* oraz wspierać będzie aktywność Oddziałów Towarzystwa. Rozpoczęto także reformę finansów Towarzystwa w celu efektywniejszego zarządzania dostępnymi, skromnymi, środkami finansowymi.

Działalność PTGeof. wykonywana jest w przekonaniu o znaczeniu społecznego ruchu naukowego dla integracji społeczności naukowej. PTGeof. wiele zawdzięcza Instytutowi Meteorologii i Gospodarki Wodnej-PIB, który popiera działania Towarzystwa, współpracuje oraz udziela siedziby Towarzystwu i redakcji Czasopisma *Przegląd Geofizyczny*.

Rajmund Przybylak

Wojciech Oźga